

DET KONGELIGE
FORSVARSDEPARTEMENT

Nærings- og fiskeridepartementet

Tidl. ref.

Vår ref.

2014/01696-4/FD V 3/ART

Dato

19 DES 2014

**VEDRØRENDE HØRING - NOU 2014:4 ENKLERE REGELER - BEDRE
ANSKAFFELSER - FORENKLING AV DET NORSKE
ANSKAFFELSESGELVERKET**

Det vises til brev fra Nærings- og fiskeridepartementet av 20. juni d.å. vedrørende ovennevnte og til e-post vedrørende forlengelse av frist.

Forsvarsdepartementet vil innledningsvis berømme utvalget for en grundig gjennomgang av regelverket for offentlige anskaffelser. Utvalgets arbeid vil forhåpentligvis kunne legge til rette for en betydelig effektivisering av anskaffelsesvirksomheten og departementet stiller seg langt på vei bak utvalgets forslag i NOU 2014: Enklere regler – bedre anskaffelser.

Forsvarsdepartementet har følgende merknader:

- Forslagene i NOU 2014 vil etter departementets vurdering kunne få betydning for innholdet i forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser (FOSA). FOSA er gitt med hjemmel i lov om offentlige anskaffelser (LOA) og FOSA er i stor grad basert på oppbygningen av og filosofien bak forskrift om offentlige anskaffelser (FOA). Departementet antar at det av hensyn til harmonisering av anskaffelsesregelverket vil være nødvendige å gjennomføre endringer i FOSA i de tilfeller hvor regelverkets bestemmelser er identiske.
- Til utredningens kapittel 18 om kommunikasjon og elektroniske verktøy, vil departementet kort påpeke at informasjonen knyttet til anskaffelser som må

beskyttes av sikkerhetsmessige hensyn kun kan kommuniseres via sikkerhetsmessig godkjente informasjonssystemer, jf. lov om forebyggende sikkerhetstjeneste § 13.

- Forsvarsdepartementet mener det kan vurderes å innføre en særlig terskelverdi for bygg- og anleggsarbeider. Flertallets syn er imidlertid at en ny terskelverdi vil skape vanskeligheter i forhold til å fastsette grensen mellom varer og tjenester på den ene siden og bygge- og anleggsarbeider på den andre siden.

Vedlagt følger høringsinnspill fra Forsvarsbygg og Forsvarets logistikkorganisasjon.

Med hilsen

Severin Vikanes (e.f.)
avdelingsdirektør

Are Thengs
seniorrådgiver

Kopi: FLO, Forsvarsbygg, NSM, FFI, FST

Intern kopi: FD III, FD IV

Vår saksbehandler
Ingar F. Asper

Vår dato
13.10.2014

Vår referanse
2014/2622-2/310

Tidligere dato
16.07.2014

Tidligere referanse
2014/01696-2

Til
Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep
0032 OSLO

Vedrørende høring - NOU 2014:4 Enklere regler - bedre anskaffelser - forenkling av det norske anskaffelsesregelverket

1 Innledning

Forsvarsbygg viser til Forsvarsdepartementets oversendelse av NOU 2014:4 om forenkling av det norske anskaffelsesregelverket i skriv datert 16.07.2014. Forsvarsbygg har hatt dokumentet på en intern høringsrunde i våre innkjøpermiljø og juridiske avdeling og uttalelsene er sammenfattet i dette dokumentet.

2 Forsvarsbyggs kommentarer til NOU'en

Generelle kommentarer

Innledningsvis vil Forsvarsbygg på generelt grunnlag si seg meget tilfreds med at dette temaet har blitt gjort til gjenstand for en så grundig utredning. Vi er også tilfreds med de konkrete resultater dette har ledet frem til i form av denne NOU'en med tilhørende konkrete forslag til endringer i anskaffelsesregelverket. Det har i det siste vært rettet mye fokus på de svake sidene av anskaffelsesregelverket, og Forsvarsbygg må si seg enig i at regelverket – herunder sett hen til hvordan dette har blitt fortolket av Kofa (og til en viss grad domstolene) – har et betydelig forbedringspotensial. Vi opplever at det er mer fokus på korrekte anskaffelser enn på kommersielt gode og ressurseffektive anskaffelser. Forsvarsbygg er en stor innkjøperorganisasjon, og cirka 80 % av alle kostnader i Forsvarsbygg går til innkjøp av varer og tjenester fra eksterne leverandører og entreprenører. Vi har et betydelig antall mindre anskaffelser, og et enklere og mer effektivt anskaffelsesregelverk er derfor meget viktig for oss.

Vi vil i det følgende kommentere et utvalg av temaene som tas opp i NOU'en. Utvalget av temaer skyldes enten at vi synes de er særlig viktig i forenklingsarbeidet, eller at vi ønsker å ta opp andre problemstillinger eller peke på andre forhold enn det som tas opp av flertallet.

En del temaer berøres ikke i vår høringsuttalelse. Forsvarsbygg har også vurdert disse temaene og vil på generelt grunnlag gi sin støtte til utvalgets vurderinger også på disse områdene. Der hvor utvalget har skilt seg i et flertall og et mindretall, har vi kommet til at vi er enige med flertallet.

Problemstillinger knyttet til kjøp av helse- og sosialtjenester og andre særlige tjenester har vi ingen erfaring med og vi har derfor ikke sett på dette.

Ikke-anskaffelsesfaglige hensyn

Dette er et utpreget politisk spørsmål, men ut fra et retts teknisk synspunkt synes Forsvarsbygg det vil innebære forenkling om disse hensynene tas ut av regelverket. Det fremstår mer fornuftig om disse hensynene tas inn ved mer egnede virkemidler, – typisk ved sektorlovgivning. Store

Postadresse
Postboks 405
Sentrum
0103 Oslo

Fakturaadresse
Fakturasenteret
Postboks 4394
2308 Hamar

Telefon
815 70 400
Telefaks
23 09 78 03

E-postadresse
post@forsvarsbygg.no
Internett
www.forsvarsbygg.no

Org. nr.
975 950 662
Bankkonto
4714 10 00280

innkjøpsorganisasjoner, som Forsvarsbygg, vil normalt uansett måtte forholde til politisk fattede beslutninger/hensyn ved gjennomføring av sine konkurranser og kontrakter.

Unntak fra regelverket

Forsvarsbygg synes det er bra at det ryddes opp i unntak som fremgår av forskrift, men som mer riktig skal plasseres på lovnivå.

Det vil innebære en betydelig forenkling om det innføres et generelt unntak fra anskaffelsesregelverket knyttet til en bestemt beløpsgrense. Utvalgets forslag om kr. 100.000 eks mva støttes.

Terskelverdier

Forsvarsbygg mener at det bør innføres en særlig terskelverdi for bygg- og anleggsarbeid. Kr. 3 millioner eks mva synes passende. Flertallet i utvalget er ikke enig i dette, og deler av begrunnelsen er hensynet til enkelhet i regelverket. Det fremheves at en ny terskelverdi vil skape vanskeligheter i forhold til å fastsette grensen mellom varer og tjenester på den ene siden og bygge- og anleggsarbeider på den andre siden. Forsvarsbygg ser poenget til flertallet, men kan ikke se at dette gir seg andre utslag her enn for EØS terskelverdiene hvor det har eksistert et slikt skille hele tiden. Etter Forsvarsbyggs oppfatning oppfattes ikke denne grensdragningen som veldig vanskelig blant brukerne av regelverket. Det har heller ikke vært noe hyppig tema for klager til klagenemnda. I alle tilfeller mener vi den nasjonale terskelverdien for kunngjøringsplikt burde ha blitt hevet i takt med endringene i pengeverdien. Kr. 600.000 eks mva synes i så fall å være passende nivå.

Skriftlighetskrav

Forsvarsbygg støtter forslaget om skriftlighet, herunder at man fjernerplikten til å føre protokoll med et formalisert innhold.

Kontrakten

Denne delen av utredningen inneholder flere ulike tema. Forsvarsbygg vil uttrykke sin støtte til utvalgets/flertallets vurderinger på samtlige av disse temaene. Utvalgets forslag om mer overordnet bestemmelse om rammeavtaler er positivt. Herunder forslag om at det ikke settes opp detaljerte prosedyrer for avrop, men at det bare presiseres at tildeling av kontrakter innenfor en rammeavtale skal skje basert på objektive regler og kriterier. Forsvarsbygg benytter seg i stor grad av rammeavtaler, og forslaget vil innebære en forenkling, selv om de fleste rammeavtalene følger del III av forskriften.

Prosedyrer

Forsvarsbygg ser det som en betydelig forbedring at man kan vente med å ta stilling til forhandlinger til etter at tilbudene har kommet inn. Det er først på dette tidspunkt man har sikker kunnskap om det er behov for å fjerne uklarheter, forbehold eller eventuelt redusere prisene mv. Dette åpner for en større grad av fleksibilitet og muligheter for avklaringer omkring de innleverte tilbudene. Forsvarsbygg har allerede skaffet seg noe erfaring med lignende prosedyre. For anskaffelser under de nasjonale terskelverdiene har vi i en del anskaffelser beskrevet en tilsvarende ordning med rett, men ingen plikt til å forhandle. Dette har blitt benyttet både etter del I i foa (under kr. 500.000) og etter del I i forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser (under EØS terskelverdiene). Våre erfaringer er at dette fungerer fint, og vi er ikke kjent med at leverandørene har hatt innvendinger til prosedyreformen.

Elektronisk kommunikasjon

Forsvarsbygg støtter flertallets forslag om å tillate e-post som innleveringsmåte for tilbud frem til permanent ordning med levering via doffin.no etableres.

Kvalifikasjonskrav og dokumentasjonskrav

I denne delen av NOU'en foreslås det viktige endringer. Det er et betydelig problem i dag at oppdragsgivere blir tvunget til å avvise leverandører pga manglende dokumentasjon av kvalifikasjonskravene. Både ordningen med egenerklæringer som foreløpig bevis og forslaget om å utvide adgangen til å be om ettersendelse/supplering er utformet på en god måte slik vi ser det.

Tildelingskriterier

Det er foreslått mindre endringer i bestemmelsen om tildelingskriterier. Alt i alt videreføres gjeldende rett innenfor dette området.

Under temaet «særlig om grensen mellom tildelingskriterier og kvalifikasjonskrav» fastslår utvalget at både gjeldende rett og nytt anskaffelsesdirektiv i visse tilfeller åpner for å vektlegge forhold ved leverandøren også i tildelingsfasen. Forsvarsbygg er enig i vurderingene og konklusjonene til utvalget, men savner at utvalget tar opp en problemstilling som etter vårt syn utelukkende er skapt av Kofa. Klagenemnda har gjentatte ganger uttalt at det innebærer brudd på anskaffelsesreglene dersom tildelingsvurderingen er «sammenfallende, eller en gjentakelse av vurderingen av leverandørenes kvalifikasjoner». I mange tilfeller hvor dette har vært oppe er nok resultatet riktig i den forstand at slike forhold ikke har tilstrekkelig tilknytning til kontraktsgjenstanden. Men i andre tilfeller er ikke resultatet like åpenbart. Etter Forsvarsbyggs syn bør det for eksempel ved kjøp av rådgivningstjenester være greit om oppdragsgiver først vurderer den personspesifikke kompetansen målt opp mot en minstestandard (kvalifikasjonskrav) for deretter å vurdere den personspesifikke kompetansen i forhold til hvem som har det beste tilbudet (tildelingskriterium).

I våre øyne legger Kofas praksis opp til en unaturlig og ufornuftig prosess. Hvis man ønsker å vektlegge den personspesifikke kompetansen i tildelingsfasen, må man i kvalifikasjonsfasen begrense seg til å se på firmaets kompetanse. Firmaets erfaring er egentlig lite egnet som kvalifikasjonskrav ettersom man ikke har lov til å vektlegge faktisk tilbudt kompetanse i denne fasen av konkurransen. Man risikerer således å gjennomføre en kvalifikasjonsvurdering som er svært lite treffsikker med tanke på å sitte igjen med de riktige leverandørene.

Tilbudet

Denne delen av NOU'en omhandler flere forhold knyttet til form, innhold og håndtering av innkomne tilbud. Forsvarsbygg ser det som svært positivt at utvalget fjerner seg fra mange av de gamle reglene i anbuadsretten, som i dag fremstår som utdaterte. Samtlige forslag tiltres fra Forsvarsbygg.

Avvisning

Forsvarsbygg støtter utvalgets omfattende forslag om endringer i avvisningsreglene. Vi ønsker imidlertid å kommentere utformingen av avvisningsbestemmelsen knyttet til rådgiverinhabilitet – altså der hvor en tilbyder har fått en konkurransefordel i kraft av sin tidligere rolle som rådgiver for oppdragsgiver. I forslaget til ny bestemmelse i § 5-22 d fremgår det at oppdragsgiver plikter å avvise en leverandør som har en urimelig konkurransefordel og denne fordelene ikke kan utjevnes med mindre inngripende tiltak enn avvisning. Vi oppfatter at bestemmelsen i hovedsak gir uttrykk for rettsstilstanden i dag.

Problemet med bestemmelsen slik vi ser det, er at tiltakene som kunne ha fjernet konkurransefordelen må gjennomføres forut for tilbudsinnleveringen. Det er i tilbudsperioden oppdragsgiver må sørge for å utjevne informasjonsforskjeller mellom leverandørene. Når tilbudene har kommet inn, og det viser seg at rådgiveren har valgt å innlevere tilbud, kan oppdragsgivers handlingsrom være begrenset. Den nye prosedyreformen «tilbudskonkurranse» gir antagelig noe større mulighet til å utjevne informasjonsforskjeller etter at tilbudene har kommet – typisk ved at oppdragsgiver utjevner informasjonsforskjeller og gir nye frister for reviderte tilbud. Men vi antar at en slik fremgangsmåte i en del tilfeller ikke vil kunne aksepteres, da tidsforskyvningen vil kunne medføre en vesentlig endring av forutsetningene for konkurransen. Med bakgrunn i det nye EU

direktivet fastslår forenklingsutvalget at avvisning skal være siste utvei for oppdragsgiver i slike tilfeller av rådgiverinhabilitet, hvilket kan forstås som at oppdragsgiver må velge å avlyse konkurransen fremfor å avvise leverandøren når konkurransefordelen ikke kan utjevnes etter at tilbudene har kommet inn. Sett fra Forsvarsbyggs ståsted vil det normalt være en fordel å kunne avvise rådgiveren fremfor å avlyse hele konkurransen. Rådgiveren vil antagelig, avhengig av omstendighetene, kunne kreve erstatning på grunn av oppdragsgivers unnløstelse av å utjevne konkurransefordelen.

Vi er usikre på hvordan bestemmelsen skal forstås i slike situasjoner, og stiller derfor spørsmål om bestemmelsen har fått en riktig utforming.

Forslaget om minimumsregelverk

I utgangspunktet er Forsvarsbygg positiv til flertallets skisse for minimumsregelverk. Imidlertid ser vi at nedfallsproblematikken blir ekstra tydelig når man mangler positivrettslig lovgivning på sentrale spørsmål, og vi frykter derfor at Kofa og domstolene i mangel av annen regulering vil se hen til reguleringen over EØS terskelverdiene. På denne måten risikerer man at forenklingen blir mindre enn om man velger en løsning som beskrevet i hoveddelen av NOU'en.

Skal en eventuell prøverodning fungere etter hensikten tror Forsvarsbygg at prøveperioden må gjøres lang, slik at evalueringsgrunnlaget blir best mulig. Dette vil sikre gode data i forhold til hvordan oppdragsgivere praktiserer de grunnleggende prinsippene, samt hvordan vanskelige spørsmål blir håndtert av Kofa og domstolene. En prøveordning vil imidlertid aldri kunne gi et helt korrekt bilde av hvordan regelverket vil fungere ettersom rettskildesituasjonen vil være annerledes enn om minimumsregelverket gjaldt alene. Dette fordi man i tillegg til nedfallsproblematikk risikerer et betydelig problem med «smitte» fra det ordinære regelverket utenfor prøveordningen.

NOU'ens pkt 30.2.10.2 – om innsyn i tilbud

Forsvarsbygg vil her kort bemerke at vi stiller oss bak forenklingsutvalgets (- og håndhevelsesutvalgets) ønske om å fjerne leverandørenes lovbestemte innsynsrett i konkurrentenes tilbud før kontrakt er inngått. Ved implementeringen av håndhevelsesreglene anså departementet at reguleringen i offentleglova var tilstrekkelig. Forsvarsbygg mener departementet undervurderte den vanskelige situasjonen oppdragsgivere står i når man må ta stilling til innsyn i tilbud mens det ennå er en mulighet for at konkurransen blir avlyst og dermed må ut på nytt. For øvrig kan vi bekrefte at slike innsynskrav er svært utbredt og svært arbeidskrevende.

Ingar F. Asper
Forsvarsbygg
Stab Strategi og utvikling

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

FORSVARET

Forsvarets logistikkorganisasjon

1 av 5

Vår saksbehandler

Hilde Aurom Meling, hmeling@mil.no
+47 67 86 37 54, 0515 3754
FLO/INVSTAB/MERK AVD

Vår dato

2014-10-15

Vår referanse

2014/029423-004/FORSVARET/ 720

Tidligere dato

2014-07-16

Tidligere referanse

2014/01696-2

Til

Forsvarsdepartementet

Postboks 8126 Dep
0032 OSLO
NORGE

Kopi til

FLO/DIV FORS/DAA AVD
FLO/DIV FORS/STAB

14/01696-3

204.3

Høring NOU 2014:4 - Enklere regler - bedre anskaffelser - innspill FLO

1 Bakgrunn

Forsvarets Logistikkorganisasjon (FLO) viser til Forsvarsdepartementets brev av 16.07.14 vedlagt Nærings- og fiskeridepartementets høringsbrev av 20.06.2014 med forslag til endringer i det norske anskaffelsesregelverket som ikke omfattes av EUs anskaffelsesdirektiv.

FLO er i all hovedsak enig med utvalgets forslag i NOU 2014:4 Enklere regler - bedre anskaffelser. En generell forenkling av regelverket, og den utvidede muligheten for avklaringer og dialog med leverandørene, vil i stor grad bidra til å redusere ressursbruken.

FLO er av den mening at et mindre detaljert regelverk på noen områder kan øke behovet for veiledning, og vil påpeke at det vil være behov for å utvide veilederen til regelverket.

2 Drøfting

Endringer som er vedtatt i EUs nye anskaffelsesdirektiv er vurdert av utvalget og forslagene til endringer som fremmes i utredningen er i tråd med dette direktivet. På noen områder overlater utvalget til Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) å utforme forslag til bestemmelser. FLO er positiv til at disse endringene foreslås tatt inn i anskaffelsesregelverket nå, og imøteser øvrige forslag til nye bestemmelser senere.

Utvalgets forslag til regelverk innebærer betydelig forenkling og vil gi innkjøperne bedre mulighet og mer fleksibilitet til å fokusere på «det gode innkjøp».

2.1 NOU 2014:4 kap. 9 Formål og grunnleggende prinsipper

Høringsbrevet punkt 2.1

FLO mener formålsbestemmelsen bør reddykes og virkemidler tas ut. Flertallets formålsbestemmelse er klart og presist utformet og FLO støtter dette forslaget.

FLO er enig i utvalgets forslag om ikke å videreføre forskriftens § 3-1. FLO støtter utvalget i å reddyke prinsippene i lovens § 5 til å omfatte «likebehandling, gjennomsiktighet, konkurranse og forholdsmessighet» jf. NOU punkt 10.5 tredje avsnitt.

Postadresse

Postboks 800 Postmottak
2617 Lillehammer

Besøksadresse**Sivil telefon/telefaks**

/

Militær telefon/telefaks

99/0500 3699

Epost/ Internett

postmottak@mil.no
www.forsvaret.no

Vedlegg

Organisasjonsnummer
NO 986 105 174 MVA

FLO mener prinsippet om etterprøvbarehet omfattes av gjennomskiktighetsprinsippet. FLO er av den oppfatning at prinsippet om forutberegnelighet har en merverdi utover hva gjennomskiktighetsprinsippet dekker, blant annet ved at tilbydernes oppfatning av konkurransegrunnlaget er et relevant moment for innkjøper gjennom anskaffelsesprosessen. Prinsippet bør av klarhetshensyn fremgå eksplisitt av lovteksten, samt av hensynet til den enkelte innkjøper. Prinsippet om forutberegnelighet står sterkt i norsk anskaffelsesrett i motsetning til gjennomskiktighetsprinsippet, jf. NOU pkt. 10.4.4 sist avsnitt. Da forslaget til endring kun er lovteknisk, jf. NOU punkt 10.1 tredje avsnitt, bør prinsippet fremgå eksplisitt for å unngå misforståelser.

2.2 NOU 2014:4 kapittel 11 Ikke-anskaffelsesfaglige hensyn

Høringsbrevet punkt 2.11

Hvorvidt regelverket skal benyttes til å fremme ikke-anskaffelsesfaglige hensyn, ligger utenfor utvalgets mandat, se kapittel 2, punkt 4. FLO støtter utvalgets syn på at anskaffelsesregelverket i seg selv ikke er til hinder for å fremme ikke-anskaffelsesrettslige hensyn.

FLO støtter flertallets forslag om å stryke bestemmelsene som er ment å ivareta slike hensyn. Regelverket er ikke til hinder for at oppdragsgiver kan legge vekt på slike hensyn. FLO støtter utvalget i at «det bør fokuseres på å tilby kunnskap og veiledning til oppdragsgivere om hvilke hensyn som lovlig kan ivaretas og hvordan dette best kan og bør gjøres, slik at man samtidig sikrer effektive anskaffelser og en sunn konkurranse.» (Pkt 11.3) Vi ser det som naturlig at slik veiledning tas inn i oppdatert veileder.

2.3 NOU 2014:4 kapittel 12.2 Kontrakter med en anslått verdi under 100 000 kroner

Høringsbrevets punkt 2.4

FLO støtter flertallets forslag grunnet hensynet til effektiv ressursbruk. For det første tilsier prinsippet om effektiv ressursbruk at kontrakter av lav verdi ikke skal pålegge oppdragsgiver plikter. For det andre kan oppdragsgiver i forbindelse med anskaffelsen kontakte flere leverandører i markedet og således gjennomføre konkurranse også om mindre anskaffelser. For det tredje unngår oppdragsgiver rettslige klager relatert til regelverksbrudd.

2.4 NOU 2014:4 kapittel 12.3.2 Konkrete anskaffelser unntatt EUs nye anskaffelsesdirektiv

Høringsbrevets punkt 2.3

Utvalget foreslår at de fleste kontraktene som er unntatt det nye direktivet, også skal unntas det norske regelverket i sin helhet. For noen av kontraktene foreslås det at grunnleggende regler skal gjelde (LOA og FOA del I). FLO mener at dette vil skape harmoni og sammenheng i lovverket, og er derfor i det vesentlige enig med utvalgets forslag. Unntakene bør samles i loven. FLO registrerer at utvalget ikke har vurdert om kontrakter som er omfattet av unntak i direktivet for forsvars- og sikkerhetsanskaffelser artikkel 8, 13 og 14 likevel fortsatt bør være underlagt grunnleggende prinsipper. FLO mener at kontrakter som er unntatt direktivet for forsvars- og sikkerhetsanskaffelser bør unntas anskaffelsesregelverket i sin helhet. FLO støtter utvalget i at kontrakter under direktivets artikkel 17 unntas regelverket i sin helhet. Alle disse kontraktene vil være underlagt Forsvarssektorens eget anskaffelsesregelverk, men det være behov for enkelte presiseringer.

2.5 NOU 2014:4 kapittel 13 Terskelverdier

Høringsbrevets punkt 2.10

FLO stiller seg bak flertallets forslag om å videreføre den nasjonale terskelverdien på 500 000 kroner.

2.6 NOU 2014:4 kapittel 14 Skriftlighet

Høringsbrevets punkt 2.5

FLO er enig i utvalgets forslag om å videreføre kravet til skriftlighet for anskaffelser som overstiger 100 000 kroner.

FLO er videre enig med flertallets forslag om å fjerne protokollplikten av effektivitets- og forenklingshensyn. Det sentrale er at anskaffelsens vesentlige vurderinger og beslutninger er

etterprøvbar og gjennomiktig, og når kravet til skriftlighet dekker dette, vil det være overflødig med et krav til protokoll.

FLO foreslår imidlertid at protokollføring omtales i veileder, da en protokoll vil medføre ryddighet, samt gi en samlet fremstilling av anskaffelsens forskjellige faser.

2.7 NOU 2014:4 kapittel 16 Anskaffelsesprosedyrer

Høringsbrevets punkt 2.2

FLO støtter flertallets forslag, og mener den økte fleksibiliteten som medfølger muligheten til dialog og forhandlinger vil være en forenkling både for oppdragsgiver og leverandører.

FLO vektlegger likevel den risikoen dette medfører relatert til lite forutberegnelighet for leverandørene, som ivaretas godt ved anbudskonkurranser. FLO er derfor positiv til at oppdragsgiver kan ivareta forutberegneligheten ved å presisere i konkurransegrunnlaget hva forhandlingene eventuelt vil omfatte dersom dette er klart forut for utlysning.

2.8 NOU 2014:4 kapittel 18 Kommunikasjon og elektroniske verktøy

Høringsbrevets punkt 2.8

Kapittel 18.3.3 Langsiktig forslag

FLO er positiv til utvalgets forslag om å erstatte gjeldende regler om kommunikasjon med reglene i nytt direktiv artikkel 22. FLO har tro på at dette, i tillegg til å være ressursbesparende, kan bidra til å redusere antall avvisninger, og således påfølgende klager, i forbindelse med anbudprosesser.

Kapittel 18.3.4 Midlertidig forslag

FLO er i all hovedsak enig i flertallets forslag om at oppdragsgiver, i overgangsperioden frem til den nye elektroniske løsningen er innført, selv skal kunne bestemme hvilke kommunikasjonsmidler som skal brukes i anbudprosessen.

Svakhetene rundt autentisering av leverandør, informasjonssikkerhet og konfidensialitet må av oppdragsgiver vurderes for hver anskaffelse, men dette kan ikke anses å være av avgjørende betydning for anskaffelsesregelverket, da verdien på anskaffelsene i FOA del I og del II er relativt lav. Mindretallets argument, at det ved regelendring vil være 70 % av anskaffelsene som kan benytte e-post som kommunikasjonsmiddel og at mangelfull informasjonssikkerhet vil gi høyere transaksjonskostnader og nye administrative byrder, anses som lite holdbar. Det må være oppdragsgivers oppgave å foreta en konkret vurdering av ulempene ved å bruke e-post som kommunikasjonsmiddel ved den enkelte anskaffelse. For anbudprosesser hvor informasjonssikkerhet er et moment, kan oppdragsgiver velge post som kommunikasjonsmiddel. Ellers kan oppdragsgiver, for å sikre etterprøvbarehet, lage en logg hvor klokkeslett og dato for mottak, forespørsel om deltakelse og åpning av tilbud nedtegnes.

Flertallets forslag vil bidra til en meget stor ressursbesparelse for oppdragsgiver. Det er videre sannsynlig at forslaget vil bidra til flere tilbud og mer konkurranse, da dagens tilbudsform kan være ressurskrevende for leverandørene, herunder spesielt for SMB.

FLO har god erfaring med bruk av e-post ved anskaffelser etter del I. Det oppleves som en svært effektiv metode for innhenting av tilbud, og både saksbehandlere og leverandørene er meget fornøyd med ordningen.

FLO ser imidlertid at bruken av e-post frem til den nye ordningen kommer på plass, kan medføre en viss risiko med tanke på prinsippet om likebehandling. For anskaffelser hvor kontraktssummen er relativt lav, må hensynet til effektiv ressursbruk veie tyngst.

Det kan medføre utfordringer for Forsvaret, på grunn av sikkerhetsmessige begrensninger i IKT-infrastruktur, å innføre reglene om elektronisk kommunikasjon i tråd med direktivet. Dette må håndteres frem mot gjennomføring av reglene i 2018.

2.9 NOU 2014:4 kapittel 20 Kvalifikasjonskrav og dokumentasjon

Høringsbrevets punkt 2.7

Kapittel 20.3 Dokumentasjon

FLO er positive til utvalgets forslag. Dette vil medføre ressursbesparelser for oppdragsgiver og leverandører, og prinsippene om likebehandling og forutberegnelighet ivaretas.

Kapittel 20.4 Særlig om ettersending og supplering av dokumentasjon

FLO er positiv til utvalgets forslag og ser at utvidelsen i praksis kan få stor betydning i form av færre avvísninger.

2.10 NOU 2014:4 kapittel 22 Kunngjøring

Høringsbrevets punkt 2.6

FLO er positiv til utvalgets forslag om å videreføre reglene om plikt til å kunngjøre konkurranse i samsvar med gjeldende forskrift § 9-1, og om å gi oppdragsgiver generell adgang til å velge mellom forhåndskunngjøring og alminnelig kunngjøring. Forslaget vil styrke oppdragsgivers fleksibilitet samtidig som det vil ivareta markedets behov for informasjon.

FLO er videre positiv til flertallets forslag om ikke å innføre en plikt for oppdragsgiver til å kunngjøre konkurranseresultater ved tildeling av kontrakter under EU/EØS-terskelverdiene, jf. NOU 2014:4 punkt 22.4.3.

FLO støtter flertallets forslag om å fjerne bestemmelsen i § 9-2 (1) om retten til å kunngjøre konkurranseresultatet.

2.11 NOU 2014:4 kapittel 28 Minimumsregelverk

Høringsbrevets punkt 2.12

FLO er i hovedsak positiv til et minimumsregelverk, men mener det kan være utfordrende for innkjøpere dersom bestemmelsene blir for generelle. Et mer detaljert regelverk vil bidra til mindre fortolkningsproblemer, og gi gode retningslinjer til innkjøpere som ikke har jobbet mye med anskaffelsesregelverket og som har mindre erfaring med offentlige anskaffelser.

FLO mener imidlertid at en god veileder kan bidra til å unngå et større avklaringsbehov, og gi tilstrekkelige retningslinjer til innkjøpere som forholder seg til regelverket.

Det er avgjørende at det nye regelverket inneholder et krav til kunngjøring over 500 000 kroner, samt et skriftlighetskrav for alle anskaffelser som faller inn under regelverket.

2.12 NOU 2014:4 kapittel 30.2.10.2 Særlig om innsyn i tilbud og protokoller

FLO mener, i samsvar med utvalgets vurdering, at det er uheldig at innsyn kan kreves etter tildeling men før signering av kontrakt, når konkurransen fortsatt kan avlyses. Dette kan ødelegge den naturlige konkurransen i markedet, og FLO er således positive til at disse reglene vurderes på nytt.

2.13 NOU 2014:4 kapittel 32.2.2 Avvisning etter ny § 5-22 (leverandøren)

FLO støtter forslagene til regler for avvisning. Reglene virker anvendelige og vi er enige i flertallets vurderinger. En sekkebestemmelse med fakultative avvisningsgrunner kombinert med at bevisbyrden ligger hos oppdragsgiver er fornuftig, se NOU 2014:4 kapittel 25.3.4.

2.14 NOU 2014:4 kapittel 32.2.2 Avvisning etter ny § 5-23 (tilbudet)

FLO støtter flertallets løsning om å kunne forhandle bort vesentlige avvik. Så lenge oppdragsgiver har anledning til å avvise uten slik forhandling, er risikoen for at leverandørene spekulerer i dette begrenset.

3 Oppsummering

Utvalget har gjort en grundig jobb og har fremmet forslag til et regelverk som vi gi betydelig forenkling av anskaffelsesprosessene for kontrakter som omfattes av den nasjonale delen av regelverket. FLO støtter de aller fleste forslagene som fremmes i NOU 2014:4 Enklere regler – bedre anskaffelser.

FLO ser frem til å følge utviklingen av anskaffelsesregelverket fremover. FLO håper at Forskrift for forsvars- og sikkerhetsanskaffelser (FOSA) blir endret i takt med endringene som vil komme i LOA/FOA. Det vil være uheldig med avvik mellom forskriftene og FD oppfordres derfor til å endre FOSA parallelt med endringene i LOA og FOA.

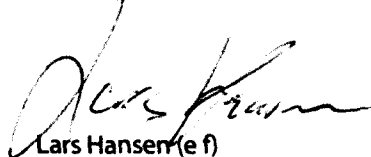
Endringene som kommer i LOA og FOA vil også medføre behov for oppdatering av Anskaffelsesregelverk for forsvarssektoren. FLO anbefaler at ARF endres slik at forenklinger som innføres i LOA/FOA også gjenspeiles i ARF.

4 Konklusjon

NOU 2014:4 Enklere regler – bedre anskaffelser inneholder en omfattende utredning og forslag til endringer i Lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Forslaget til forenkling av den nasjonale delen av regelverket for offentlige anskaffelser vil legge til rette for betydelig effektivisering hvis det blir gjennomført. Utvalget har lagt ned et betydelig arbeid for å fremme forenkling og forbedring av regelverket, basert på erfaringer med det særnorske regelverket og EUs nye direktiv.

FLO støtter de aller fleste forslagene som fremmes i NOU 2014:4 Enklere regler – bedre anskaffelser.

FLO ser frem til å følge utviklingen av anskaffelsesregelverket fremover og imøteser endring av Forskrift for forsvars- og sikkerhetsanskaffelser (FOSA) i takt med endringene som vil komme i LOA/FOA.

Lars Hansen (e f)
Avdelingsdirektør
Merkantil fagansvarlig